

Tillsammans för förändring

Svenska missionsrådets strategiska verksamhetsinriktning 2017 till 2021

Syfte och användning

Den här strategin visar vilken inriktning Svenska missionsrådet vill ha för arbetet under 2017 till 2021.

Strategin tar sin utgångspunkt i stadgar och värdegrund. Utifrån strategin utarbetas en verksamhetsplan för 2017 till 2021, med mål som följer strategins inriktning. Verksamhetsplanen konkretiseras ytterligare i årliga arbetsplaner.

I samband med den årliga verksamhetsplaneringen stäms verksamhetsmålen av mot inriktningen i strategin. Resultaten följs upp med hjälp av verksamhetsmålen i den femåriga verksamhetsplanen.

Omvärld och uppdrag

SMR:s vision är att Guds rike gestaltas i världen. Detta innebär en värld befriad från fattigdom och förtryckande strukturer, där människor kan påverka sin egen situation och där Guds skapelse förvaltas med ansvar inför kommande generationer.

SMR är en ekumenisk organisation där mångfald och samarbete utgör en viktig del av vår identitet. Medlemsorganisationerna är vår styrka och vårt existensberättigande. De är kyrkor och folkrörelser med en lång historia av internationella relationer med arbete för mänskliga rättigheter, demokrati, fred och rättvisa och fattigdomsbekämpning, i Sverige och internationellt. Grunden för SMR:s arbete är att skapa förutsättningar för detta.

För SMR är en viktig uppgift att förnya och fördjupa förståelsen av kyrkors och kristna organisationers uppdrag i ett globalt perspektiv. I det ingår att vara en mötesplats och resurs för missionsteologisk reflektion om kyrkans roll som förändringsaktör och visionen att gestalta Guds rike i en värld som ständigt förändras.

Vår värdegrund ger uttryck för tron på varje människas inneboende kraft att förändra och vi vet också vilken förändringskraft som kan skapas när människor agerar tillsammans. En av SMR:s styrkor är de globala nätverk som vi och våra medlemsorganisationer är en del av. Starka och långsiktiga relationer till lokalt förankrade samarbetsorganisationer som har legitimitet, vilja och kapacitet att förändra är grunden för SMR:s och medlemmars utvecklingsarbete.

Utmaningar i omvärlden

Fattigdomen i världen har mer än halverats de senaste 25 åren. Stora framsteg har gjorts när det gäller hälsa och utbildning. Allt fler flickor och pojkar går i skolan. Både mödradödligheten och barnadödligheten sjunker.

Samtidigt är världen långt ifrån befriad från fattigdom. Stora utmaningar kvarstår och inom många områden går utvecklingen för långsamt. Fler än 800 miljoner människor lever fortfarande i extrem fattigdom och runt 800 kvinnor dör varje dag i samband med graviditet eller förlossning. Skillnaderna inom och mellan länder är stora. Den ekonomiska utvecklingen kommer inte alla grupper till del och världens inkomster och resurser är alltjämt mycket ojämnt fördelade.

Väpnade konflikter och konsekvenser av klimatförändringar plågar människor i många delar av världen, vilket påverkar utvecklingen negativt och utgör ett allvarligt hinder för fortsatta framsteg. Miljontals människor är på flykt undan krig, terror och förföljelse, samtidigt som ökenspridning, torka och klimatrelaterade katastrofer orsakar ytterligare flyktingströmmar och humanitära kriser och gör att fler människor måste fly. De humanitära behoven i världen ökar och är nu större än någonsin, vilket kräver både omedelbara åtgärder och investeringar i ökad motståndskraft och långsiktiga fredsförebyggande insatser. Allt detta hänger tydligt ihop med utmaningarna i Europa och Sverige med att ta emot och integrera människor som migrerar hit.

Förtryckande strukturer

Förtryckande strukturer består runt om i vår värld. Antalet demokratier i världen i dag är bara några fler jämfört med för 20 år sedan. Under nio år i följd har trenden globalt sett varit nedåtgående vad gäller situationen för medborgerliga och politiska fri- och rättigheter (enligt Freedom in the World 2015). Dessutom krymper det civila samhällets utrymme att verka i många länder. I snabb takt stiftas lagar som försvårar och hindrar civilsamhällets arbete, vilket är ett av många uttryck för hur makthavare försöker undkomma kritik och utkrävas ansvar.

Överallt i världen ser vi olika slags strukturer som förtrycker, diskriminerar och håller tillbaka kvinnor. Stora utmaningar kvarstår för att uppnå jämställdhet mellan könen. Våld mot kvinnor är en av de vanligaste kränkningarna av de mänskliga rättigheterna och enligt UN Women drabbas en av tre kvinnor i

världen av fysiskt eller sexuellt våld någon gång under sitt liv, ofta med en närstående som förövare.

Parallellt med den ökande auktoritära kontrollen underblåses i många länder också en samhällskultur präglad av intolerans. Oliktankande tystas samtidigt som vissa samhällsgrupper pekats ut och förtrycks, ofta kopplat till nationalism som ibland har religiösa undertoner. Detta är ett hot mot de mänskliga rättigheterna för såväl etniska och språkliga minoriteter som olika religiösa grupper, HBTQ-personer eller andra vars identitet, tro eller övertygelse uppfattas som avvikande eller icke önskvärd.

De senaste åren har vi sett en kraftig ökning av diskriminering, trakasserier och våld kopplat till människors religiösa identiteter, vilket innebär en allvarlig försämring av situationen för religions- och övertygelsefriheten i världen (se rapporter från Pew Forum). Religion används för att legitimera och förstärka förtryckande strukturer, som bland annat diskriminerar kvinnor, och religiös extremism och politiseringen av religion ger på många håll näring till terror, våld och konflikt.

Global utveckling

Hösten 2015 antog FN nya globala utvecklingsmål som inkluderar alla världens länder och som nu är ett ramverk för det fortsatta arbetet för minskad fattigdom. Målen är viktiga som en referenspunkt i SMR:s arbete för att förändra förtryckande strukturer, öka utsatta människors egenmakt och stärka organisationers arbete för en hållbar samhällsutveckling som vilar på respekt för demokrati och mänskliga rättigheter. SMR utgår också från sin förändringsteori där vi betonar samspelet mellan individ, organisation och samhälle.

Strategisk inriktning

Med utgångspunkt i vår vision, situationen i världen och vår identitet väljer SMR följande strategiska inriktning för perioden 2017-2021:

- Fortsätta det rättighetsbaserade arbetet för att utrota fattigdomen i alla dess former, med fokus på de mest utsatta. Som en del i det arbetet vill SMR vara en röst för behovet av både långsiktiga och akuta insatser, liksom för vikten av att satsa på att förebygga och öka motståndskraften mot katastrofer.
- Förstärka arbetet för demokrati och stärka kyrkors och organisationers roll för ökat medborgerligt deltagande och demokratiutveckling. Vi vill arbeta för att vidga utrymmet för det civila samhället i kontexter där deras möjlighet att verka är begränsade. Vi vill bidra till att främja en global kultur som präglas av tolerans och respekt för alla människors lika värde oavsett tro och identitet och fortsätta prioritera arbetet med religion- och övertygelsefrihet.

- Fördjupa och sprida kunskapen om och förståelsen för hur religion kan vara en resurs och befriande kraft för positiv och hållbar samhällsutveckling men även hur religion kan försvåra utvecklingen.
- Förstärka jämställdhets- och maktperspektivet, och inkludera ett miljö- och klimatperspektiv, i alla delar av verksamheten.
- Vara en aktiv och ledande röst i samtalet om och bearbetningen av mission och missionsteologi.
- Vara öppen för att ta emot nya medlemmar samt uppmuntra nuvarande medlemmar att öka sitt engagemang och utbyte inom SMR.
- Öka relevans, kvalitet och effektivitet i verksamheten och verka för att utöka omfattningen av vidareförmedlingen från Sida, samt söka och finna ytterligare finansiering för SMR:s verksamhet.

Strategiska arbetssätt

- Den **teologiska reflektionen** genomsyrar verksamheten. Teologisk reflektion bidrar till att SMR och medlemsorganisationerna stärker sin identitet och relevansen i sin verksamhet.
- SMR tar plats i det offentliga samtalet och är en **påverkansaktör** gentemot nationella och internationella aktörer i frågor som rör våra verksamhetsområden. I påverkansarbetet utgår SMR från prioriterade tematiska områden där vi har en specifik kompetens samt från medlemsorganisationernas behov och erfarenheter.
- SMR kännetecknas av arbete med **kapacitetsutveckling** med hög kvalitet inom områdena utvecklingsamarbete och humanitärt arbete, religion och utveckling och religions- och övertygelsefrihet. Kapacitetsutvecklingen grundar sig i en kontinuerlig omvärlds- och behovsanalys samt medlems- och samarbetsorganisationers egna prioriteringar och förutsättningar.
- Ett **kommunikationsperspektiv** genomsyrar planering, genomförande och uppföljning av all verksamhet, i syfte att uppnå verksamhetsmålen.
- SMR har väl anpassade system för **kvalitetssäkring** och kontroll av verksamheten.

Samverkan, flexibilitet och innovation

SMR vill under perioden kännetecknas av att vara en organisation som samverkar, växer samt är flexibel och innovativ. Det innebär att:

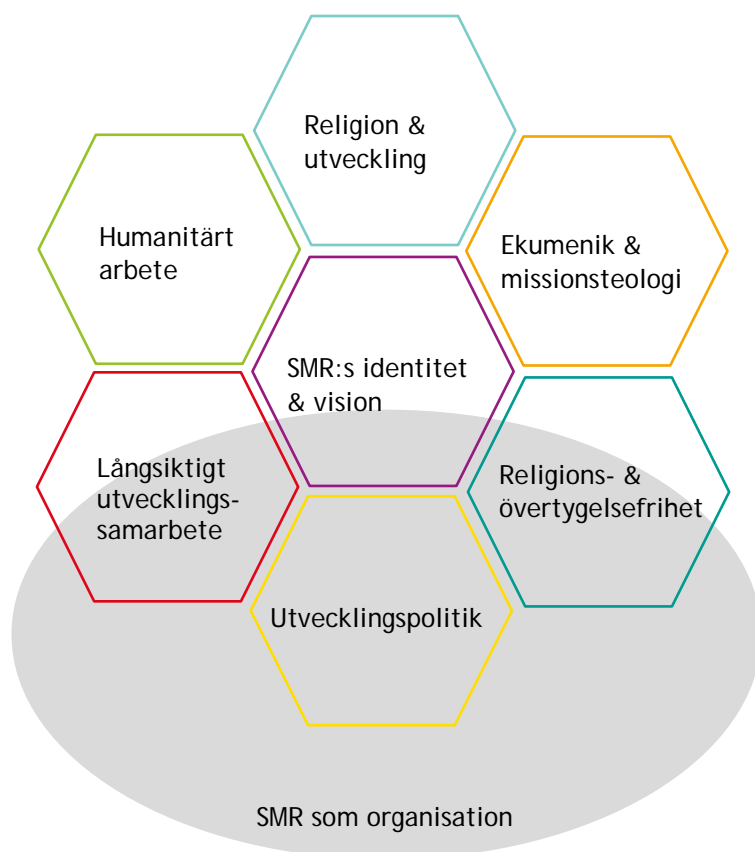
- Möjliggöra möten och ökat utbyte mellan medlemmar, med fokus på delaktighet, engagemang och kompetens.
- Arbeta på uppdrag av, tillsammans med och genom medlemsorganisationerna för förändring i samarbetsländer såväl som i Sverige och EU.
- Prioritera ekumeniskt samarbete med bland annat Kyrkornas världsråd, Micah Global, ACT Alliance och de nordiska missionsråden. SMR vill även

fortsätta utveckla samverkan med Sveriges kristna råd inom gemensamma områden som bland annat missionsteologi, religionsfrihet, jämställdhet och migration.

- Samverka med andra aktörer inom ramen för SMR:s strategiska verksamhetsområden, såsom exempelvis Sida, Sidas ramorganisationer, CONCORD (European Confederation of Relief and Development NGOs) och CHS-alliansen (Core Humanitarian Alliance for Quality and Accountability).
- Fortsätta vara en lärande organisation som är flexibel och anpassningsbar, utifrån förändringar som sker under en lång strategi- och verksamhetsperiod, samt vara öppen för nya arbetssätt, metoder, initiativ och samarbeten.

Verksamhetsområden

Under perioden 2017-2021 kommer SMR att arbeta inom följande verksamhetsområden. Var för sig och tillsammans hjälper de SMR att förverkliga sin vision och sitt uppdrag.

Schematisk bild av SMR:s verksamhetsområden 2017-2021

Religion och utveckling

SMR vill vara den ledande svenska aktören i frågor som rör religionens roll för en hållbar och positiv samhällsutveckling. Vi vill fortsätta att bidra till en ökad medvetenhet hos svenska biståndsaktörer, religiösa såväl som sekulära, om nödvändigheten av att arbeta med religionens roll i utvecklingssamarbetet.

Under perioden 2017-2021 vill SMR:

- Stärka och fördjupa samarbetet kring religion och utveckling med religiösa såväl som sekulära aktörer.
- Bidra till att utveckla, etablera och sprida användandet av verktyg och metoder kring religionens roll i arbetet för hållbar utveckling hos svenska utvecklingsaktörer.
- Stärka dialogen om religion och utveckling med politiska aktörer, tjänstemän, regering och riksdag genom systematiskt policyarbete och genom att möjliggöra möten mellan forskare, civilsamhällsaktörer och politiska och offentliga aktörer.

Ekumenik och missionsteologi

SMR vill arbeta för att bevara, stärka och förnya sin ekumeniska prägel och fortsätta vara en av de ledande aktörerna inom mission och missionsteologi. Arbetet ska ha en tydlig förankring i såväl Sverige som Norden och internationellt.

Under perioden 2017-2021 vill SMR:

- Bidra till att stärka samtalet om mission och missionsteologi tillsammans med SMR:s medlemsorganisationer, med förankring i erfarenheter från samarbetsorganisationer runt om i världen, och med koppling till rättvisefrågor.
- Delta aktivt i och forma dialog och praktik kring mission och missionsteologi i de ekumeniska samtalen.
- Möjliggöra möten mellan svenska missionsaktörer och akademien samt mellan praxis och forskning.

Religions- och övertygelsefrihet

SMR vill fortsätta att vara en ledande aktör i Sverige för frågor som rör religions- och övertygelsefrihet för alla och fortsätta bidra till en ökad medvetenhet om att denna rättighet är central i arbetet för en rättvis och hållbar utveckling. SMR ska arbeta för att respekten för religions- och övertygelsefrihet ökar hos såväl moraliska som juridiska skyldighetsbärare.

Under perioden 2017-2021 vill SMR:

- Fördjupa den teologiska reflektionen kring religions- och övertygelsefrihet och hur denna rättighet relaterar till jämställdhet och hållbar utveckling.
- Verka för att religions- och övertygelsefriheten ytterligare befästs i policy och praktik hos beslutsfattare och myndigheter i Sverige (och i viss mån Europa) och att detta arbete är förankrat i erfarenheter från medlemsorganisationer och deras samarbetsorganisationer.
- Leda reflektion och erfarenhetsbaserad fördjupning och kapacitetsutveckling inom religionsfrihet och religiös utsatthet, i strategiskt samarbete med medlemsorganisationer och deras samarbetsorganisationer.
- Stärka det ekumeniska samarbetet i Norden och Europa för religions- och övertygelsefrihet.

Utvecklingspolitik

SMR vill fortsätta vara en kompetent och relevant påverkansaktör.

Utgångspunkten är SMR:s identitet och erfarenheter från medlemsorganisationer, samarbetsorganisationer och människor som lever i utsatthet och fattigdom. Vi vill vara en aktör vars kompetens och synpunkter beaktas och tas tillvara av svenska beslutsfattare och andra civilsamhällsorganisationer.

Under perioden 2017-2021 vill SMR:

- Påverka svensk utvecklingspolitik så att dess fokus på fattigdomsbekämpning och mänskliga rättigheter värnas, i enlighet med Politiken för global utveckling (PGU).
- Verka för att det civila samhällets möjligheter och utrymme att arbeta med demokrati, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling vidgas.
- Delta i och påverka genomförande och uppföljning av de globala målen för hållbar utveckling.
- Fortsätta utveckla samarbetet med CONCORD Sverige, Sidas ramorganisationer och Sidas humanitära strategiska partner, vilka är viktiga plattformar för påverkansarbete.

Långsiktigt utvecklingssamarbete

SMR vill fortsätta att vara en av de ledande svenska civilsamhällesaktörerna när det gäller utveckling och tillämpning av ett rättighetsperspektiv i utvecklingssamarbetet. Vi vill även etablera oss som en aktör med högt förtroende i jämställdhetsfrågor och öka antal insatser med fokus på jämställdhet, demokrati och katastrofförebyggande perspektiv (DRR).

Under perioden 2017-2021 vill SMR:

- Utveckla fler synergier mellan det långsiktiga utvecklingssamarbetet och det humanitära arbetet.

- Utveckla kapaciteten hos SMR och dess medlems- och samarbetsorganisationer för:
 - Rättighetsbaserat arbete, inklusive HBTQ-frågor.
 - Jämställdhetsperspektivet, med särskilt fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, könsbaserat våld (inklusive alkohol- och drogproblematikens påverkan på dessa frågor), samt sociala normer kopplat till kultur, religion och teologi.
 - Demokratiarbete och anti-korruption.
 - Integrering av perspektiven miljö och klimat, samt fred och konflikt, med särskilt fokus på katastrofförebyggande arbete (DRR) och lokalsamhällets ökade motståndskraft mot katastrofer (Resilience).
 - Teologisk reflektion med särskilt fokus på rättighetsbaserat arbete, jämställdhet, demokrati samt miljö och klimat.
- Vara ett stöd för medlems- och samarbetsorganisationernas kapacitetsutveckling inom utvecklingssamarbetet, inklusive det arbete som får stöd från praktikant- samt informations- och kommunikationsanslaget, och ge stöd som möjliggör för en mångfald av organisationer att söka Sida-medel.
- Bidra till samverkan, samordning och erfarenhetsutbyte mellan medlemsorganisationerna och mellan deras samarbetsorganisationer, samt mellan dessa och andra aktörer, med särskilt fokus på att uppnå biståndseffektivitet i bidragsförmedlingen.

Humanitärt arbete

SMR vill fortsätta vara en strategisk och relevant humanitär partner till Sida som ständigt utvecklar sin kapacitet och tar tillvara de olika styrkor som medlemmarna i det humanitära teamet har.

Under perioden 2017-2021 vill SMR:

- Utveckla fler synergier mellan det humanitära arbetet och det långsiktiga utvecklingssamarbetet.
- Fortsätta att utveckla kunskap och kapacitet hos SMR och medlems- och samarbetsorganisationer kring humanitära principer och kvalitetskoder såsom Core Humanitarian Standards och Sphere Standards.
- Vara ett stöd för kapacitetsutveckling utifrån kontinuerlig omvärlds- och behovsanalys samt medlems- och samarbetsorganisationers egna prioriteringar.
- Bidra till samverkan, samordning och erfarenhetsutbyte mellan medlemsorganisationerna och mellan deras samarbetsorganisationer, samt mellan dessa och andra aktörer. Särskilt fokus på att stärka koordineringen mellan olika humanitära aktörer.
- Öka förståelsen om vikten av kontinuitet inom såväl långsiktigt utvecklingssamarbete som humanitärt arbete hos UD, Sida och andra

relevanta samarbetsaktörer. Visa på styrkan och värdet av att jobba med trosbaserade organisationer utifrån deras lokala närvaro och förankring och förutsättningar för synergier mellan långsiktigt utvecklingssamarbete och humanitärt arbete.